

DOMOLJUB

Izba ja vsak šotriek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Stev. 16.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1910.

Leto XXIII.

Dr. Krek: Izkušnje.

Po laških liberalnih listih me trgajo. Ta reč bi pač ne bila sama na sebi toliko vredna, da bi jo vlačil na dan v »Domoljubu«. Zabavljanja in napadov po časopisju sem že preveč vajen, da bi se mi sploh vredno zdelo kaj misliti na to. Topot pa vendar le ne bo škodilo, če stopim pred slovensko ljudstvo, seveda ne za to, da bi potreboval za svojo občutljivost kakega mazila, marveč samo s tem namenom, da na temelju svojih izkušenj pojasnim nekaj važnih resnic.

Od Krmina do rezijanske doline prebiva na laški meji nad 40.000 Slovencev, podložnikov laškega kralja. Njihove prijazne vasice pokrivajo vse obmejne griče in se raztezajo nekoliko že v prostrano furlansko planjavo. Sredi ljubkih hribov stoji ponosni Matajur, kjer so v začetku sedanjega stoletja postavili kapelico in velik križ v skalna tla, trdna kakor njihovo versko prepričanje. Do Napoleonovih časov so bili pod Benečijo. Benečanom so čuvali mejo in zato so bili prosti davkov. Po kratkem Napoleonovem gospodarstvu so prišli pod Avstrijo. L. 1866 je nesrečna vojska na Češkem zdrobila našo moč na severnem Laškem. Beneški Slovenci so imeli pravico sami izbrati, kam hočejo. Pri splošnem ljudskem glasovanju sta se glasila dva glasova za Avstrijo, vsi drugi za Italijo. Avstrijska vlada je v dobrem polstoletju svojega gospodarstva dobila cela dva privrženca. Najboljši dokaz za njeno modrost menda lo ni. Beneški Slovenci so pač hoteli pokazati, da jih ni volja biti za podnožje tujemu, nemškemu uradništvu, ki je naši državi sploh prizadelo neizrekljivo huđega. Zdaj so pod Lahom. Uradi so pač laški, ravno tako vse šole, toda kakega nasilnega potujčevanja po vzorcih

nemških narodnih svetov in takozvanih obrambnih društev, ki imajo pri avstrijskih vladah še vedno precej moči, pa ni med beneškimi Slovenci. Obranili so si svojo lepo domačo govorico, ki jo s ponosom imenujejo slovensko. Gospodarsko so pa zanemarjeni. Za živinorejo je njihova lepa domovina kakor ustvarjena; tudi sadjarstvo in vinarstvo se more uspešno razvijati. A kaj ko nimajo nobene posojilnice, nobene mlekarne. Samo v Št. Lenartu so lani osnovali konsumno društvo, ki ima zdaj krog 80 članov in se lepo razvija. V prostorni šolski sobi tega kraja sem z dovoljenjem županstva velikonočni ponedeljek mnogobrojnim možem govoril o gospodarskem združevanju. Čujem, da jim je bilo všeč, in da kmalu začne prva Rajfajzovka, ki sem jih prav posebno pripočal, svoje poslovanje. Upam, da bo dobila kmalu po drugih slovenskih župnijah svoje sestrice. Vzorna, požrtvovalna duhovščina skrbi edina za tamošnje zapuščeno ljudstvo. Zadružništvo požene brez dvojbe ž njeno pomočjo tudi glede na živinorejo, mlekarstvo, sadjarstvo krepke korenine v beneški Sloveniji.

Zdaj pa to, kar mi je potisnilo pero v roko. Edini, ki je pri Sv. Lenartu s strupenimi dopisi poizkušal nahujskati javnost proti začetemu gospodarskemu delu, ni Lah, ni kak karabinier, kak uradnik, marveč domačin Slovenec, ki si je z oderuštvo v kratkem času pridobil ogromno premoženje. On kriči po listih, da se mora v laškem državnem zboru v Rimu interpelirati, kako je mogoče dovoliti, da avstrijski poslanec na Laškem v šoli govori. Laški katoliški časopis v Vidmu je pa zelo pošteno in pravično zavrnil njegove napade, češ, če smejo Lahi govoriti v Avstriji in po drugih državah, sme pač tudi o gospodarskih rečeh Avstrijec na Laškem.

Stara povest! Domačin oderuhi je ljudstvu bolj nasproten, nego pošten tujec. To smo izkušali doma; to se je pokazalo tudi na Laškem. Oderuhom boj je prva in poglobitna narodna dolžnost.

Ko sem šel pred dvanaajstimi leti za mesec dni med vestfalske in porenske rojake in sem jih z velikim trudom zbiral v cerkvi, in kjer je bilo mogoče tudi izven cerkve, so me napadli osebno tudi le rojaki, socialno-demokratski delavci, ki so obenem kot plačani vohuni pruske vlade lagali o mojem delu. Pruska gosposka, ki so jo obenem hujskali naši Nemci, me je le pustila v miru. Rojak socialni demokrat je pa s surovim sovraštvom preganjal domačina.

To sem hotel povedati. Slovenski oderuh na Laškem, ki mu seveda laški liberalci pomagajo v lažnjivem zabavljanju in slovenski socialni demokrat je z Vestfalskega spadajo v eno vrsto. Prvega vodi strast pohlepa, te je vodile sovraštvu do črne suknje. Naukov ni treba o tem, ker samo dovolj glasno govori, kje ima svoje sovražnike vsak, kdor se drzne brez strahu na delo za ljudski blagor.

Političen pregled

Državni zbor.

Ta teden je velikega pomena za jugoslovansko in sploh slovansko politiko. Znano je, da med obema jugoslovanskima kluboma ni onega soglasja, ki bi moralo biti že z ozirom na malo število jugoslovanskih poslancev. Ti tvorijo namreč komaj dobrih 7 odstotkov državnozbornih poslancev. Taka peščica si more priboriti ugled le, če ima vedno pred očmi samo koristi cele-

ga naroda, ki ga zastopa, in če nastopa vedno edino, kot en mož, ter si pridobi zaveznikov pri sorodnih narodih. Ker so se jugoslovanski poslanci razcepili po volitvah leta 1907. v dva kluba, je poizkušal dr. Šusteršič vsaj nekoliko ublažiti to needinost, ter je z velikim trudom ustanovil Slovansko-Enoto. Ta je pa že toliko močna, da jo mora v državnem zboru vsak upoštevati. Seveda so tudi v nji, zlasti med češkimi poslanci zelo različne struje, ki jo ovirajo, da ne more nemoteno delati za svoje velike namene. Ravno vsled tega bi pa jugoslovanski poslanci uživali lahko velik ugled, če bi v Enoti nastopali soglasno. Žal, da se to le malokdaj zgodi. Položaj v državi, zlasti za nas Jugoslovane je pa tak, da zahteva složnega nastopa vseh naših poslancev, in zadnji čas je, da se zbližata in združita oba kluba. Zato je Slovenski klub pooblastil svojega načelnika dr. Šusteršiča, da stavi Jugoslovanski zvezi jasne predloge, kako bi bil mogoč enoten nastop vseh jugoslovanskih poslancev. Kako je tak nastop potreben, pričajo tudi že lamentacije v nemškem taboru, kjer se boje samo edinstvi avstrijskih Slovanov. Upati je, da se posreči zediniti jugoslovanske poslance, posebno, ker je Jugoslovanska zveza že izjavila, da so na podlagi predlogov dr. Šusteršiča mogoči nadaljni dogovori. Če se pa zблиžanje ne posreči, pa krivda gotovo ne bo na strani naših poslancev, in tudi odgovornost za ta usodepolni korak bodo nosili drugi. Odločiti se pa mora na vsak način že v par dneh. Dal Bog, da bi rodila edinstvo Jugoslovancev složnost vseh avstrijskih Slovanov, katera edina more dati poročstvo, da pridemo Slovani v Avstriji vendar enkrat res do tiste moči, ki nam gre po pravici.

Mnogo časa in mnogo truda je bilo treba, da je Slovanska Enota pripravila ministrskega predsednika do tega, da je tudi javno priznal, da mu je treba zanesljivejše večine, in da mora tudi sam kaj storiti, da dobi tako večino. Zadnji teden mu je delal velike skrbi, ker ni bil gotov, da mu »večina« odpove v odločilnem trenutku, in da ne propade pri glasovanju o izpremenbi dnevnega reda v prvi seji. Kakor smo poročali že zadnjič, je namreč predsednik Pattai postavil brez vednosti klubovih načelnikov na prvo mesto dnevnega reda razpravo o novem posojilu 182 milijonov kron. Socialni demokrat Seitz je pa predlagal v prvi seji, naj se najprej obravnava službena pragmatika, vladna kreditna predloga pa šele kot druga točka. Vladne stranke so se seveda potrudile, da so zbornale kolikor kolikor mogoče vse poslance skupaj in so res prodrle s 40 glasovi večine in so tako rešili vladno nove nezaupnice državnega zbora. Seveda strah pred novimi volitvami prav mnogo pripomore, da ne gre sedanja vladna večina v franže. V zbornici je namreč prav malo strank, ki bi šle z mirnim srce v nov volivni boj. Lahki so z vlado, ker se boje, da bi bil Bienertth primoran izpremeniti svo-

je ministrstvo tako, da bi dobili Jugoslovani svojega ministra, in pa, ker si hočejo zagotoviti nemške glasove za laško univerzo. To ve tudi Bienertth prav dobro. Zato se mu dosedaj ni nič posebno mudilo, da bi izpolnil zahteve Slovanske Enote. Sedaj je pa stvar postala malo drugačna, ker so se začeli upirati Poljaki, ki so pri zadnjem glasovanju glasovali še z vlado. Sklenili so namreč resolucijo, da bodo sicer glasovali za novo posojilo, da pa zahtevajo od vlade, da postavi, ko dobi novo posojilo v proračun zopet vse one točke, ki jih je črtala iz proračuna za leto 1910, ter da prične še to leto s saniranjem deželnih financ. Ako vlada tega ne stori, je Poljsko kolo ne more več podpirati. V drugi resoluciji pa izreka Poljsko kolo obžalovanje, da si vlada nič ne prizadeva, da bi ustvarila zanesljivo parlamentarno večino in zjasnila na ta način zamotani položaj v parlamentu. Kolikega pomena sta ti dve izjavi, dokazuje to, da je vlada sklenila, da ustreže Poljakom, zvišati posojilo še za 50 milijonov in da namerava Bienertth takoj, ko bo zagotovljeno posojilo, predložiti Slovanski Enoti pogoje, ki bi omogočali, da bi vstopila tudi ona v delovno večino državnega zbora. Seveda bo odvisno od tega, kakšni bodo ti pogoji, če vlada dobi dovolj trdno večino, ali ne. Gotovo je pa že naprej, da brez izpremembe vladnega sistema ne bo nikoli mogoče redno delovanje v državnem zboru.

Predloga glede novega posojila je bila po prvem branju izročena proračunskemu odseku. Zbornica sedaj obravnava v prvem branju službeno pragmatiko. Poslanca Hoffmann in Steinwender sta vložila predlog za posvetovanja o saniranju juž. železnice, poslanec Vukovič pa glede dalmatinske železnice. — Draginjski odsek je izdal poziv na vlado, naj hitro odda javna dela in naj zanje porabi le domače delavce. Omeji naj nadure, zniža vozne cene za delavce in naj se prične kmalu baviti z vprašanjem, kako zavarovati delavce za slučaj brezposelnosti. — Socialno-politični odsek je pozval vlado, naj čimprej predloži državnemu zboru zakon o kartelih. — Kmalu po Binkoštih ali morda še preje pride v razgovor definitivna izprememba poslovnika. Omejiti se namerava prvo branje, čas govorov, obseg interpelacij, ki naj bi se morale prej naznaniti in bi prišle na vrsto šele, ko bi bil končan dnevni red. Reformirali naj bi se odseki, zlasti naj bi se omejilo število njihovih članov. Poslovník naj določa, koliko časa trajajo seje. Dijete poslancev na bi se določile pavšalno. Poojstrila naj bi se disciplinarna sredstva. Češki radikalci so se že oglasili proti reformi poslovnika in so sklenili pozvati vse češke poslance, naj nastopijo proti njej. — Na Gostinčarjevo interpelacijo, če vlada res zahteva od čevljarjev, ki delajo za vojaštvo da naročujejo usnje le pri velikih tovarnarjih, je odgovoril vojni minister, da to ni res, in da obrtniki naročajo, kjer

hočejo. — Ker vlada še sedaj ni predložila cesarju v potrjenje postav, ki jih je sklenil kranjski deželni zbor v zadnjem zasedanju, je bil dr. Šusteršič pri ministrskem predsedniku in zahteval od njega odločno, naj to stori prav kmalu. Bienertth je obljubil, da bo ustregel dr. Šusteršičevi želji in mu o uspehu kmalu poročal.

Ogrsko.

Volitve v državni zbor bodo začele kom junija. Košut je baje naročil svojim ljudem, naj v slučaju ožjih volitev med vladno in Justhovo stranko ne volijo Justhovec. — Za splošno in enako volivno pravico dela proti grofu Tiszi zlasti Kristoffy. Izjavil je, da sta vladar in prestolonaslednik za splošno volivno pravico, ker upata, da potem prenehajo brezplodni državnoopravni boji in se uredi tudi razmerje Mažarov do drugih narodnosti.

Hrvaško.

Koalicija, ki je žrtvovala hrvaške narodne zahteve, samo da pride do vladnega korita, že prejema plačilo za svoje izdajstvo. Nove velike župane je vlada imenovala čisto brez njene vednosti, dasi tvori vladno večino. — Mažarska vlada je sedaj vendar začela misliti na to, da poskrbi za izpraznjene škofijske stolice, katerih toliko časa niso zasedli, da so sami ugrabili njihove dohodke, n. pr. v Djakovo že celih 5 let. Za škofa v Senju je imenovan pomožni škof Vukič, za Djakovo je pa skoro gotovo, da dobi škofa v osebi zagrebškega pomožnega škofa Krapaca. Volivna reforma za hrvaški sabor je že predložena cesarju v predsankcijo. — Hrvaški učitelji pripravljajo štrajk, ker jim ne izboljšajo plač.

Goriško.

V nadomestni volitvi na Krasu je zmagal liberalec Gregorin s samo 78 glasovi večine. Dokaz, da se tudi na Krasu liberalcem dobro majoje tla. Pri dopolnilni volitvi v goriških trgih je kandidiral S. L. S. župana Mrevijeta, izvoljen pa je bil liberalec Andrej Gabršček.

Balkan.

Vstaja Arnavtov v Albaniji traja dalje. Povod za vstajo je bila neka demonstracija proti novim davkom, ki jih ljudje, ki so pripravljeni plačevati stare davke, vsled revščine niso mogli zmagati. Turški poveljnik bi bil lahko demonstrante mirno razgal, a je ukažal streljati. To je Arnavte tako razburilo, da so razpihali upor po celi Albaniji. Kakor se zdi, ne gre Turkom boj proti Arnavtom nič kaj po sreči, dasi že naznanjajo, da se je udalo že več arnavtskih voditeljev. To dokazuje tudi strogost turške vladne cenzure glede poročil o bojih med Turki in Arnavti. — Turčija namerava zelo obširno reorganizirati svojo vojno mornarico, kakor je že reorganizirala vojsko na suhem. K temu jo sili zlasti vprašanje glede Krete, ki zopet in zopet sili na dnevni red.

Deželni zbor kranjski.

Davek na pivo.

Kakor smo že omenjali, je predlagal finančni odsek zvišanje davka na pivo od 2 na 4 K. Temu se je uprl poslanec G a n g l, ki je jamral, da se je lansko leto vživanje piva znižalo za 32 odstotkov samo zato, ker so pivovararji pivo podražili. Če se deželna naklada zviša, bodo piva še manj popili. (Strašna nesreča! Op. poroč.) Slabo bo za pivovarne v deželi, pa tudi za ljubljanske gostilničarje.

Izborno ga je zavrnil vipavski poslanec

Prhavo.

Tovariš Gangl je bil danes socijalist in se je oziral samo na delavstvo in pivovararje. Lahko pa rečem, da je mnogo vinogradnikov bolj revnih kakor so delavci. Draginja vinogradnika ravno tako zadene kakor delavca, ker vinogradnik ne pridela dovolj živeža. Vino prodaja, da pokrije tekoče stroške. Trtné bolezni in vremenske nezdge dostikrat uničijo vinogradnikov pridelek. Gotovo je vipavski vinogradnik večji revež kakor dolenski. S pomočjo dežele in države, se ustanovljajo trtnice, se podpira vinogradništvo v obče, a mi pa podpirajmo vživanje pijače, ki se večinoma ne izdelava v naši deželi. Vino pa je pridelek kranjske dežele. (Živahno odobravanje.)

Tudi ljubljanski poslanec Turk je vložil svoj »protest«
proti zvišanju naklade na pivo, ker se čuti zastopnika ljubljanskega delavstva in gostilničarjev.

Poročevalec dr. Krek,

odgovarja predgovornikom. On je za vse take stvari, ki omejujejo vživanje alkohola. Vedno bo za to, da se davek na žganje še bolj zviša kakor hoče finančni minister. Naklada na pivo je tudi potrebna, ker bi drugače štajersko pivo našemu konkuriralo, ker tam so klavek na pivo že zvišali. Sicer pa naj bodo naši ljudje vendar tako pametni in naj nobenega vinarja iz alkohola ne privoščijo deželnemu zakladu. (Veselost.)

Nato zbornica sprejme predlagano zvišanje naklade na pivo.

Razprava o predlaganih resolucijah.

Dr. Šusteršič predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da proučuje stanje razvoja dramatične umetnosti in proučuje financijelno stanje dežele, v kolikor bi se mogla pospeševati dramatična umetnost v Ljubljani. To resolucijo je utemeljeval sledeče: Dramatična umetnost ima gotovo svoj kulturni namen, ki je s tega stališča gotovo upoštevanja vredna. Seveda je vprašanje, če je današnja dramatična umetnost vredna podpore. Sedanja dramatična umetnost ljudstvo korumpira, namesto da bi ga povzdignila (Res je!). Dramatična umetnost nima več tistega kulturnega pomena kot včasih, v klasičnih dobah. Naše domače gledališče

se sicer ne more primerjati z drugimi gledališči, kjer imajo vse druge razmere. Dramatične vrednosti našega gledališča ne bom kritikoval, samo to želim, da bi se gojila po vsi deželi dramatična umetnost in bi se povzdignila kolikor je mogoče. (Pritrjevanje.) Ne smemo govoriti samo o enem odru, ko vidimo, kako se je začelo naše ljudstvo zadnja leta zanimati za dramatično umetnost. (Tako je!) Zunaj po trgih in vaseh se uprizarjajo igre in tu in tam se dobe priprosti mladeniči in kmetska dekleta, ki izborno igrajo. (Jarc: Bolje kot importirani Čehi!) No ja, Čehi so tudi reveži, kajti ljubljansko gledališče nikomur ne more dati sijajne eksistence. — V Ljubljani imamo takozvani »Ljudski oder«. To je pojav, o katerem sem prej govoril. Preskrbeti moramo, da dobi tudi »Ljudski oder«
deželno gledališče brezplačno na razpolaganje, kakor ga dobiva dramatično društvo. (Živahno odobravanje.)

O obrtnih nadaljevalnih šolah

govori poslanec d e k a n L a v r e n č i č. Nedopustno je, da se v nadaljevalnih šolah vrši pouk ob nedeljah dopoldne, med tem, ko je v cerkvi glavna služba božja. To na ljudi, zlasti pa še na vajuje v verskem in moralnem oziru silno slabo vpliva. Na vsak način bi bilo primernejše, da bi se poučevalo pred službo božjo in pa po nji, ali pa še boljše: ob delavnikih. Tudi pouk ob delavnikih od 6. do 8. ure zvečer se mi ne zdi primeren. (Dobro.) Sprejeta je bila resolucija, da naj se nedeljski pouk tako uredi, da bo vajencem omogočeno udeleževati se službe božje.

LISTEK

Črna žena.

Zgodovin. povest. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

Tedaj je zdirjal Anželj v velikih skokih po holmu navzgor. Šele ko je došel vrh senožeti, je nekoliko obstal ter se oddahnil. Pred seboj je videl brdsko vasico in svojo domačijo, pa je rajši krenil na levo in ubral korake proti prijazni, skoro novi hišici, ki je čepela tik goščave. To je bil dom mladega Bregarja, ki je že poldrugo leto živel z njegovo najmlajšo sestro v srečnem zakonu. Anželj je trkal na vežna vrata, na okna in šele čez dokaj časa so prišli domači odpirat poznemu gostu.

»Bog daj, Tine!«
ga je sprejela sestra na pragu, »kaj pa tako hropeš? Ali se je zgodila nesreča?«

»Nesreča ne,«
je javnil brat in stopil v sobo, »ampak črna žena sem videl«

»Sveta nebesa! Kje pa?«
je kriknila Bregarica.

»Doli pri znamenju ob potoku, ravnokar prihajam z Bleda.«

»Si menda že zopet pri Mohorku malo globlje pogledal v kozarec,«
se je pošalil Bregar.

»France,«
se je postavil Anželj, »verjemi mi, trezen sem kakor bukov štor! Kar sem videl na lastne oči, tega mi ne boš utajil.«

»I kakšna pa je bila, no?«
ga je vprašal svak in se še bolj nagajivo zasmejal.

Zdaj je pričel Anželj na dolgo in široko pripovedovati, kako je srečal nočno prikazen, ter jo je popisal do pičice ravno tako, kakor jo je videl, ko je molila pod križem. Bregarju je polagoma izginil smehlaj z ustnic. Čez nekaj časa je pripomnil resneje:

»Jaz ne verujem v duhove in strahove! Če je dober duh, ne hodi strašiti na ta svet, če je pa zel ali hudoben, pa ne sme priti.«

»Kako si čuden, France,«
ga je opomnila žena, »saj je lahko kaka duša iz véc, ki prosí pomoči.«

»Ali pa napoveduje veliko nesrečo, da bi se ji izognili,«
je pristavil brat. »Veš, kako se gledamo z graščakom.«

»Ne bodita vendar,«
ju je zavrnil Bregar; »ta strah je iz mesa in krvi. Strahovi ne nosijo zlata in draguljev ter ne pretakajo solz. Noben duh se ne prestraši, če mu stopiš iznenada za hrbet. In če hoče s pota, mu ni treba bežati in se skrivati za skalami, ampak lahko na lici mesta izgine.«

Prerékali so se dolgo časa semintja in končno je Bregar dejal:

»Kako da nisi šel k njej ter jo zagrabil? Saj včasih nisi bil taka tapca! Na ta način bi se bil prav lahko prepričal, kaj je bilo tisto strašilo!«

»Svak, tudi ti bi si ne bil upal, če bi bil na mojem mestu.«

»Jaz? Bi videl, kako naglo bi se pobotala s tvojo prikaznijo! Clovek, ki ima mirno vest in krepke roke, se ne sme ustrašiti ničesar. Če hočeš, grem še nocjo v najhujši temi na Kamnjek, da ujamem ali napodim to belo-črno ženo.«

»Za Boga, France, ne govori mi tako pregrešno!«
ga je prosila žena v strahu; »oni svet ne pusti, da bi se norčevali iz njega!«

»Ta žena ni iz onega sveta,«
jo je zavrnil mož.

»Čeprav ni, ali to vem, da ne pomeni nič dobrega.«

»Zalka, bodi mirna in ne delaj se tako otročjo! Ni drugega nego prazen strah!«

Bregar se je pozno v noč pomenkoval s svojim svakom ter mu izkušal dokazati, da je bila njegova prikazen prevara ali sleparija. Toda ta se ni pustil pregovoriti. Samo to je končno obljubil svojemu prijatelju, da bo popolnoma tiho o svojem čudnem doživljanju, dokler se ne bo izvedelo kaj natančnejšega o skrivnostni ženi.

II.

Naslednji večer — bilo je v pone-deljek — sta sedela Bregar in njegova žena v svoji spalnici. Zalka je nalahno zibala zibelko, v kateri je spal mali Francek, nežno dete, katero jima je dal Bog pred dobrim pol letom. Bregar je bil velik, krepak, pa tudi lep mož s temnorjavo obrobjenimi očmi in kostanjevimi lasmi, ki so se pa na sencih začeli že nekoliko beliti. Po pravici bi jih seveda še ne bilo treba, — dasi jih je bilo le malo, — kajti star še ni bil trideset let. Tudi globoke, deloma z bolečinami združene gube med visokimi, krasnimi obrvmi mu niso vtisnile mnoga, ampak težka leta, katera je mladi mož že moral preživeti.

Bregar je bil pravzaprav doma iz Radovljice. Komaj je stopil v mladeniško dobo, ga je gnala neka notranja sila po svetu, tako da mu doma ni bilo več strpeti. Stopil je torej kot najemnik v četo, ki je šla v boj zoper turške pesjane in z njo prišel na južno štajersko mejo. O naporih, ki jih je moral prenašati in o nevarnostih, v katerih je živel tam doli, pozneje ni rad pripovedoval. Pač je povedal, in to večkrat, da se je boril v marsikakem vročem spopadu s Turki in da je nekoč v najhujši borbi rešil življenje svojemu poveljniku Kristofu, radovljiškemu graščaku. Ta mu je za to hrabro delo podaril kot plačilo veliko vsoto denarja. Pozneje je bil v nekem spopadu France sam ranjen in ne bi si rešil življenja, da ga niso oteli mimoidoči popotniki in mu skrbno stregli. Rana na plečih se mu je zelo počasi celila in zato je izstopil iz najemniške čete. Kupil si je s podarjenim denarjem na meji precej obširno posestvo, a ker pri njem ni imel sreče, ga je kmalu zopet prodal in domotožje ga je slednjič privedlo zopet nazaj domov na Kranjsko. Doma so mu medtem pomrli vsi najbližji sorodniki; zato je hodil nekaj časa ves potrt in žalosten semtertja in se ni mogel umiriti. Pogosto si ga lahko videl v cerkvi, kjer je pokonci kleče pobožno molil. Pozneje je začel zahajati na Brda, in vselej, kadar je prišel tjakaj, se je ustavil nekoliko pri vratih Anželjeve hiše. Čez pol leta, odkar je prišel domov, je kupil na Brdu malo posestvo, podrl staro, zrahljano in že razpadajočo kočjo in postavil na istem mestu novo prijazno in lično hišico. Ko je bila hiša dovršena, ni minilo več pol leta, ampak samo štirje tedni, in že se je v novi hišici vršilo ženitovanje — Anželjeva Zalka se je preselila semkaj in lepa hišica je bila skoro premajhna za veliko novoustanovljeno srečo Francetovo in Zalkino. Odslej Franceta — mladega Bregarja — nisi videl nikdar več žalostnega, marveč vedno je obdajal njegove ustne lahek nasmehljaj in tako obséjal ves njegov obraz.

Pa je imel tudi ženo, ki mu je bila v vsem svojem obnašanju popolnoma enaka. Tudi Zalka je bila namreč vedno vesela, hitra kot srna, s svetlo-

modrimi očmi, na glavi je nosila dvoje zlatosvetlikastih debelih kit; njen obraz je bil tako bel in rdeč in zraven tega pa tako otroško mil, da je iz njega odseval vedno izraz nedolžnosti. Njen milodoneč in jasen glas je prepevajoč oživljal vsak dan celo hišo: skratka, Zalka je prinesla novi hiši zares srečno in veselo življenje.

Nocoj je pripovedovala Zalka svojemu možu neko evangelijsko zgodbo, katero je znala že iz otročjih let. Ko sta dokončala to pobožno tvarino, vpraša naenkrat Bregar:

»Zalka, ali se še bojiš bele žene?«

»Če si ti pri meni, France, se ne bojim ničesar,« se mu sladko nasmehne žena.

»In vendar si ti moj angel varih, ki me varuješ kot otroka in mi niti za trenotek ne odtegneš svojega nadzorstva,« jo veselo zavrne mož.

Tedaj raztegne oče svoje roke proti njemu in pravi: »Francek, pojdi k meni!« Otrok se je takoj umiril, raztegnil svoji ročici proti očetu in se zasmejal z vsem obrazkom.

»Ali pa nimaš tudi dobro in prijetno pri meni?« ga vpraša Zalka, željno pričakujoč odgovora.

»Seveda, seveda, ljuba ženka,« ji zatrjuje France, »predobro in preprijetno! Odkar si ti pri meni, sem šele začel živeti. — Vse prejšnje se mi zdi kot sanje.«

»In nič kaj prijetne sanje niso mogle biti,« ga hitro prekine žena; »veš, France, preden sva se poročila, si begal okrog ves zbežan in kakor napol neumen, in če bi te jaz tudi ne bila imela tako rada, bi te bila morala vzeti v zakon že zaraditega, ker si se mi tako smilil; . . . toda o svojih življenjskih sanjah mi pa pravzaprav nisi še prav nič povedal in vendar mora mož razodeti ženi vse svoje skrivnosti.«

»Težkih in neprijetnih sanj človek ne pove rad,« je odgovoril France nekoliko bolj mračno, »zakaj zopet bi se

spomnil vsega in bi moral postati žalosten. — Žalostnega me pa ravno ne maraš videti.«

»Ne, prav gotovo ne! In če bom jaz imela kedaj kake neprijetne in težke sanje, pa ti jih tudi ne bom povedala, le zapomni si, ti nezaupneži! Seveda, obljubim ti, da težkih in hudih sanj sploh ne maram imeti, če si ti pri meni,« je nadaljevala veselo in nežno in mu dobrovoljno pogledala v oči; on pa ji je ovil hvaležno svojo roko okrog vratu.

Medtem se je zbudil otrok in začel jokati. Zalka ga je dvignila iz zibelke in ga ujčkala na svojih belih rokah. Toda otrok se nikakor ni dal pomiriti. — Tedaj raztegne oče svoje roke proti njemu in pravi: »Francek, pojdi k meni!«

Otrok se je takoj umiril, raztegnil svoji ročici proti očetu in se zasmejal z vsem obrazkom. Oče ga je posadil ves srečen na svoja kolena — bil je zares lepo dete z voščenenbelimi lasmi in svetlomodrimi, velikimi očmi. Čimbolj ga je ujčkala in ljubkval, tem živahnjši je postalal otrok in tembolj se je smehljajal njegov angelski obraz velikega veselja in sreče.

»Francek, pojdi zopet k meni!« se mu dobrika Zalka.

Otrok se hitro obrne od nje in se krčevito oprime očetovega vratu.

»Francek, zdaj te pa ne maram več,« otroče-jezno zatrjuje mati.

Mož je medtem naslonil svojo glavo na otrokove prsi in ko je dete s svojima ročicama gladilo njegove lase, se mu je dobrikal:

»Francek, kaj ne, da si moj! Seveda si moj — ti ljubeznivi otrok!« — Nato ga je poljubil na snežnobeelo čelo. Zalka pa mu je očitala prisiljeno-jezno, ko je vendar njeno oko kar žarelo sreče:

»Ti mi otroka popolnoma odtujiš; zdaj hoče biti le pri tebi. Podoben ti je pa tudi tako, kakor bi se ti gledal v zrcalu.«

»Otrok ni nikomur tako podoben, kakor tebi, Zalka.«

»Njegov obraz je popolnoma tvoj obraz.«

»Toda usta in oči so tvoje, Zalka, in lasje tudi.«

»O seveda, tle beli lasje bodo sčasoma postali temni.«

»In modre oči bodo postale črne, kaj ne?« smeje odgovori France.

Medtem pa je že otrok zaspal v njegovem naročju. Zalka ga je skrbno in ljubeznivo dvignila z njegovih rok in ga rahlo položila v zibelko. Nato je šla pred hišo pogledat, so li vrata, ki vodijo na vrt, zaprta, da ne bi ponoči vdrla kaka žival na vrt.

Jedva je prestopila prag hišnih vrat, kar zasliši France njen grozen, strahu poln krik:

»Jezus, Marija, Jožef!«

(Dalje prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Na ustanovni shod našega novega narodno-obrambnega shodal V sredo, 11. maja letos se v vel. dvorani »Uniona« ustanovi v Ljubljani naše novo narodno-obrambno društvo. Somišljeniki iz cele Slovenije prihite ta dan v Ljubljano, da s krepko močjo v Vseslovenski Ljudski Stranki združenih Slovencev pričnemo novo delo za brate ob mejah. Kakor čujemo, bodo ta dan vsi voditelji slovenskega ljudstva v Ljubljani. Zato vsi 11. majnika v Ljubljano. Ustanovni shod novega narodno-obrambnega društva se vrši dopoldne, popoldne se pa vrši občni zbor »Rafaelove družbe« in velik razgovor »Jugoslovanske strokovne zveze«. Zvečer priredi slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« svoj prvi veliki koncert.

Poizkušeno zastrupljenje. Na gospo Hamerlitz v Logatcu je došla neka pošiljatev, zavoj, v katerem je bila steklenica strupa, kakršnega se rabi za zastrupljenje podgan. Pošiljatelj je bilo priloženo pismo, v katerem je pošiljalec podpisal nekega ljubljanskega zdravnika in svetuje, naj poslana »zdravila« gospa zaužije. Seveda gospa tega ni storila. Tak način skrivnostnih poizkusov zastrupljenj se je zadnje čase večkrat zgodil in je v svavilo mogočih takih pošiljatev.

Od sv. Cirila in Metoda do Trubarja je prijadral gospod Luka Svetec s tem, da je daroval za nameravani spomenik slovenskega odpadnika Trubarja 10 K. Dar sicer ni preveč velikodušen, a zadosten, da se pokaže nepristranski mož.

Kononično umeščen je bil na župnijo Bukovšica č. g. Albin Ilovski.

Nadvojvoda Evgen v Ljubljani Dne 12. t. m. je dospel v svojem avtomobilu v Ljubljano nadvojvoda Evgen, veliki mojster nemškega viteškega reda. Oglel si je kopanje na redovni posesti na Mirju, kjer so izkopali zadnje čase veliko rimskih ostankov. V samostanu nemškega viteškega reda si je dal razkazati rimske izkopine ter se mudil več ur med redovniki in obiskal tudi dijake. Visoki gost si je ogledal tudi ljubljanski grad, ter zlasti staro grajsko kapelico.

Za ljudski blagor z lepa kak zavod ne more storiti toliko, kot v dobrih rokah vodena hranilnica. Pred nami je letno poročilo hranilnice in posojilnice v Kamniku s sedežem v kapelaniji. Hranilnica in posojilnica je bila ustanovljena leta 1906. Tedanji denarni zavodi niso imeli smisla za ljudski blagor. Da ga pa ima sedanja krasno se razvijajoča hranilnica na Šutni, dokazuje letno poročilo za leto 1909. Prometa je imela hranilnica v preteklem letu nad dva

milijona kron. Vlog nad en milijon kron, izposodila pa je hranilnica in to večinoma na zemljišča 942 tisoč kron. Pač lep napredek za hranilnico, ki posluje šele četrto leto. Od čistega dobička, ki je znašal 6938 K 88 vinarjev se je en del odkazal rezervnemu zakladu, ostalo pa se je razdelilo kot podpora, in sicer so prejeli podporo: Kmečka zveza, živinorejska zadruga, dekliška šola v Kamniku, deška šola v Kamniku, obrtno-nadaljevalna šola v Kamniku, uršulinska šola v Mekinjah, otroški vrtec v Kamniku, šola v Zalogu, gospodinjstva šola v Repnjah, čipkarska šola v Kamniku, Glasb. matica v Ljubljani, »Danica« na Dunaju, dij. kuhinja v Ljubljani, društvo Kamnik v Kamniku, damski odsek v Kamniku, tel. odsek v Kamniku, požar. bramba v Kamniku, izobr. društvo v Mekinjah, Cecilijno društvo, izobraževalno društvo v Radomljah. Ti darovi jasno kažejo, da se gospodje, ki vodijo denarni zavod, zavedajo dolžnosti delati za ljudski blagor. Hranilnica pa je poleg teh podpor, ki so se razdelile na občnem zboru, že med letom rešila več prošenj. Kamniška okolica pač lahko reče, da ima v Kamniku svojo pravo ljudsko hranilnico.

Čebelarški tečaj. Slovensko čebelarско društvo za Kranjsko, Koroško in Primorsko priredi 12. in 13. junija t. l. v Ilirski Bistrici na Notranjskem učni tečaj za čebelarje začetnike. Pouk bo teoretičen in praktičen ter brezplačen. Število udeležencev je 12, ki se naj priplase do 15. maja. Priglase sprejema osrednji odbor čebelarškega društva v Ljubljani.

Vinski semenj in sicer zadnji letošnji se vrši dne 20. t. m. v Krškem.

Slovenec v Ameriki — novomašnik. Na sv. Jožefa dan je bil posvečen v mašnika naš rojak Peter Šprajcar v katedrali mesta Markete (Marquette). Prvo sveto mašo je daroval na cvetno nedeljo. Nastavljen je v Ironwoog, kjer bode opravljal duhovno pastirsko delovanje med svojimi rojaki.

Čas je za pokončevanje gosenčjih zaleg. Dolžnost vsakega sadjerejca je, da pregleda svoje sadno drevje ter pokonča mešičke gosenčjih zaleg. Le če se vsi sadjerejci zavedajo svoje dolžnosti, bo mogoče obvarovati vrtove pred opustošenjem po gosenicah. Ker se gosenice hitro razležejo in pridejo tudi na sosedne vrtove pokončavat mlado brstje, ni dosti pomaganega, če le tu in tam kak sadjerejec očisti svoje drevje. Torej na vrtove, dokler je še čas obvarovati.

Izgubila se je v nedeljo zjutraj od Loga proti Vrhniki siva ženska pelevina. Pošteni najditelj naj jo odda proti

nagradi pri trgovcu Alojziju Mesesnelu na Logu, ali pa naj naznani našemu upravništvu, kam se naj pride ponjo.

Cenen izlet v Benetke in Padovo. Poroča se nam: Izletnikom, ki se o Binkoštih pridružijo izletu slovenskega glasbenega društva »Ljubljane« v Benetke, kjer je sedaj velika mednarodna umetniška razstava, je za vsa pojasnila vsak dan na razpolago od 4. do 5. ure popoldne uredništvo »Slovenca«, Kopitarjeve ulice 2, III. Odhod bo iz Ljubljane v soboto, dne 14. maja, ob 9. uri 45 minut dopoldne, nato ogledovanje Reke, Trsata, Opatije. Odhod z Reke s parnikom opolnoči. Na morju bo krasen pogled na Halleyev komet. Dohod v Benetke v nedeljo, 15. maja, odhod iz Benetk v Trst binkoštni ponedeljek ob 1. uri popoldne, nato ogledovanje Trsta in v torek ob 4. uri 40 minut zjutraj povratek v Ljubljano. Cena za vožnjo tja in nazaj z vso preskrbo, hrano, prenočišči v hotelih, raznimi vstopnicami k beneškim znamenitostim kakor tudi vožnja z gondolami ter vožnja s parniki na Lido je samo 65 K za osebo. Ker je število izletnikov omejeno (izleta se more udeleževati le 250 oseb), se je treba oglasiti takoj! Preskrbljeno je, da v pon. zj. izletniki obišejo lahko tudi mesto Padovo in ondi slovečo cerkev sv. Antona. Cena vožnji po morju in po železnici iz Benetk v Padovo in nazaj iz Padove, je samo okoli 2 K. **Izleta se lahko udeleži vsakdo.**

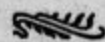
Zahvala.

Dne 7. aprila t. l. pogorela so vsa moja poslopja in premičnine, katere sem imel zavarovane pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Škoda cenila se je dne 10. aprila po odposlancu omenjene zavarovalnice in tudi v mojo popolno zadovoljnost takoj izplačala, vsled česar si štejem v dolžnost ta edini domači slovenski zavod vsakemu, ki ima kaj zavarovati, kar najtopleje priporočati.

Grad (Bled), dne 13. aprila 1910.

Anton Bijol.

Gorenjske novice

g Iz Moravške doline. — Nesreča. — Nedavno je po nesreči obstrelil svojo ženo zidar Birk, in sicer tako hudo, da je morala oditi v ljubljansko bolnišnico. Kot se sliši, se ji zdravje dokaj na boljše obrača. V ljubljansko bolnišnico so tudi poslali Valentina Vehovec, iz Vodice na Limbarski gori. Ko se je vračal z nabora, so mu že blizu doma zadali neki ljudje veliko hudih ran. Sam ne ve, kdo ga je tako razmesaril in do danes je še vse prikrito. Tudi njemu je že bolje. — Korenjaki pa so fantje našega izobraževalnega društva. Skoro vsi, ki so šli na nabor, so odločeni, da služijo cesarja, nekateri le za dva meseca. — Izobraževalno društvo proslavi v majniku njegovo kraljičico. Priredi v ta namen predstavo, ki je dozdej še ni priredilo. Na sporedu bo poleg igre v čast Mariji še ena dvodejanka, deklamacija in petje. Prireditve se vrši v nedeljo dne 8. majnika v navadnih prostorih in ob navadnem času. Pričakujemo zopet obile udeležbe. — V nedeljo 24. t. m., bo pa v izobraževalnem društvu predavanje. Tudi k predavanju ste vsi člani povabljeni. Zdi se, da bi bila predavanja lahko boljše obiskana; upajmo torej, da se to v prihodnje zgodi. — Društveni znaki, ki so bili pošli, so že tu. Kdor ga torej želi — naj ga ne bo člana, ki znaka ne bi imel, — naj se zglesi in ga kupi, že ve kje, posamezen znak stane 40 v. — O moravških občinskih volitvah smo že poročali. Izvoljeni so bili v vseh razredih in v vseh podobčinah, sami vrli pristaši V. L. S. Pred nekaj dnevi so pa novoizvoljeni odborniki volili novega župana in sicer v hiši najstarejšega odbornika, vrlega moža, Jožefa Kopača, po domače Remsa v Prekrnici. Izvoljen je bil zopet prejšnji župan, mesar in gostilničar, Ignacij Klopčič, ki že dokaj let vodi občino v splošno zadovoljnost soobčanov. Bog ga živi! Ko se je izvedelo, da je izvoljen stari župan, tedaj so pokali strelj, da je bilo veselje; prav tako! Sedaj pa možje - odborniki z županom na čelu, na odločno in potrebno delo. — 95-letnega starčka iz Vel. vasi smo nedavno pokopali. Imamo pa v fari, kolikor je dopisniku znano, še tri osebe, ki so stare nad 90 let. Ena 96, ena pa menda celo 98 let in ta zadnja še razmeroma dosti dobro ohranjena. — Brez babice smo v tako obširni župniji. Odšla je čez lužo v Ameriko. — Huda izguba je zadela daleč poznano hišo Jurkovo v Moravčah. Umrla je nepozabna gospodinja, gdč. Terezija Detela, sestra gospoda vladnega svetnika in pisatelja dr. Fr. Detela. Bolehala je že delj časa, ležala pa skoro pol leta. Trpela je vdano in sila lepo umrla. Pogreb je bil prav dostojen. Pokopal jo je gospod dekan v spremstvu štirih gospodov duhovnikov. Blag ji spomin! — Izborna učite-

ljica na naši šoli gdč. Zarnik, je odšla na dopust radi bolehnosti. Otroci jo bodo zelo pogrešali, ker sedaj šele se čuti, da je naša šola vsaj podobna šoli. Zelim, da bi gospodična kmalu in trdno okrevala in da bi s prihodnjim šolskim letom zopet mogla posvetiti svoje moči moravški mladini. Njena nadomestnica dojde iz Toplic pri Zagorju ob Savi.

g Bohinjska Srednja vas. Na belo nedeljo sta se vršila občna zbora hranilnice in kmetijskega društva. Navoč je bil tudi združni komisar g. dr. Lovro Pogačnik iz Ljubljane. Ker so dobili vsi člani hranilnice in kmetijskega društva v roke tiskane račune, se pri računih ne bomo natančneje mudili. Hranilnica je imela koncem leta 1909. 418 članov, 18 več kot prejšnje leto. Denarni promet znaša 319.956 K 59 v prejemkov in 310.781 K 06 v izdatkov, skupaj 630.737 K 65 v. Hranilni vlog je bilo v znesku 592.047 K, posojil 292.988 K 96 v, rezervni zaklad znaša 14.745 K 96 v. Kmetijsko društvo ima 395 združnikov. Prejemkov je bilo 224.251 K 59 v, izdatkov 223.976 K 24 v, vsega prometa torej 448.227 K 83 v, rezervni zaklad znaša 8148 K 74 v. Hranilnica obstoji 15 let, kmetijsko društvo pa 11 let. V dobi svojega obstanka imata torej znamenovati prav velike uspehe in prav gotovo jima je zagotovljen vedno večji napredek, čim tesneje se jih boste oklepali. Lastnega dobička naša društva ne iščejo, niti nima kdo drugi dobička od njih — dobiček in korist ima le naše ljudstvo, za katero so ustanovljena, kakor je lepo povdarjal g. dr. Lovro Pogačnik ob priliki občnih zborov. Društvi stojita na trdnih nogah, treba je zupanja do njih, ne pa poslušati ljudi, ki iz lastne dobičkaželjnosti in same nevoščljivosti proti društvom hujskajo in gotovo bodo tudi nadalje tako lepo uspevala v blagor našega ljudstva! — Predavanje gospoda Humeka na zadnjem kmetijskem tečaju že rodi precej uspeha. Ljudje marljivo čistijo drevje mahu in mrčesa. Da bi pač vsak izkazal svojemu sadnemu drevju to ljubav, saj mu bo drevje stotero poplačalo njegov trud! — V nedeljo 17. t. m. je bilo v dvorani predavanje »Potovanje v Lurde«, katero je pojasnjeval gospod nadučitelj Humek z Bohinjske Bistrice s krasnimi skioptičnimi slikami. — V kratkem prirede dekleta Marijine družbe igro »Lurška pastarica«.

g Iz Bohinja. — Najstarejša žena v Bohinju, Urša Arh, po domače Oblačička na Savici, je 24. minolega meseca umrla. Ranjka je bila še v Srednji vasi krščena, torej še v onih časih, ko je bila vas Savica, Brod in Kamenje, ufarana v Srednjo vas, tudi v šolo je še tje kaj hodila — čez Senožeta. Bila je blaga, pobožna žena. Pred sedmimi leti obhajala je s svojim možem zlato poroko. Ondaj smo obema voščili, da bi doživela še diamantno; toda pokoriti sta se morala volji božji. Iste na tem svetu nista čakala. Oba, upamo, sta v nebesih. — Skala se je utrgala na

slapu »Savice«, komaj 100 metrov v zračni črti proti jugu 10. t. m. Ista je imela vsaj 1000 m³. Kamenje se je valilo gotovo 600 do 800 metrov daleč v nižavo. Vse drevje je upostošilo; puh je bil tako silovit, da je izkoreninil bukve pol metra široke. Sirote leže druga poleg druge, kakor padli vojaki v vojski; vrgel jih je kameniti puh! Neverjetno, pa resnično. Skalovje se je trgalo skoraj cel teden od svojega debla; zdi se človeku, da je oživelo. Večkrat se sliši, da se je odtrgala kaka skala, toda, da bi se skalovje trgalo in rušilo cel teden, tega v Bohinju nihče ne pomni. Ljudje, ki so gledali ta strašni narurni prizor, pravijo, da je bilo videti, kakor da bi kanoni pokali v obkroženem skalovju. Nad 400 m³ lesa leži po tleh. Daleč naokoli pa je drevje pobeljeno s kamenitim prahom. — Orli se pridno vadijo. Na binkoštni ponedeljek uprizorili bodo Krekovo igro »Tri sestere«.

g Koprivnik v Bohinju. — Umrl. Dne 8. aprila, so dobili zjutraj mrtvega v postelji 65 let starega Matija Jeklar. Vedno je bolehal in ni bil nikoli trdnega zdravja. Kaj bi bil vzrok nagle smrti, se ne more dognati. Najbrže ga je zadušilo, ker je imel pod vratom skozi celo življenje precej veliko »golšo«. Mož je bil pošten in dober človek. Pokoj njegovi duši. — V nedeljo se je ustanovila na Koprivniku mlekarška zadruga. V odbor so bili izvoljeni sledeči: Janez Korošec vulgo Kukec, predsednik, Fr. Korošec, Andrej Jeklar, Andrej Dijak, Janez Korošec in Franc Zupanc. Sklenilo se je letos o majniku začeti delati sir doma in potem tudi na Ogoreleku in Mišelim vrhu. — Zopet nesreča. Zopet je poginila dne 15. t. m. posestniku in gostilničarju Janezu Korošec mlada kobila z žrebetom, vredna tisoč kron. Žrebeta so morali v živali popolnoma izrezati. O pravem času so klicali radovljiškega živinozdravnika, ki pa je dejal, da ima ranjeno roko. Ker ni bilo nobenega preskušenega izvedenca zraven, ki bi bil žival skoro gotovo rešil — je poginila. Čudno, da se je letos v Bohinju že več enakih nesreč zgodilo, pri katerih so gospodarji tako grozno prizadeti. — Občni zbor »Vodnikovoga k. s. izobraževalnega društva«, je bil v nedeljo. Predavanje je bilo o sadjarstvu, zlasti o sajenju, cepljenju, obrezovanju in o gnojenju sadnega drevja. Udeležba kakor vedno zelo dobra, samo mlajših fantov ni zraven. — V kratkem, to je v nedeljo, se bo ustanovil ženski oddelek izobraževalnega društva, ki je tudi potreben in času primeren. — Knjižarnica. Za knjižnico se tudi vsi zelo zanimajo, posebno pa dekleta. Vsako nedeljo se odda do 30 knjig. Kaj ne, dobra knjiga, dober prijatelj.

g Mošnjje. 11. t. m. smo spremili k večnemu počitku J. Mlekuž, p. d. starega Kralja iz Spod. Otoka. Dan preje, pod noč je prišla z drugimi sorodniki tudi njegova najstarejša hči Mina,

omogućena Milič iz Primorskega k pogrebu. Par korakov pred Kraljevo hišo se je pa sesedla, zadeta od kapi in umrla. Dan po očetovem pogrebu smo jo pokopali poleg očeta. Rajnica zapuška dva otročiča, mož pa živi neznan kje v Ameriki. Bog tolaži sorodnike! — Soproga našega nadučitelja, bivšega vodja Hribarjevega »Paradiža«, je slednjič vendar opustila gostilniško obrt pri »Prnušu«. Govori se, da je storila vsled resnih pritožb mošenjskih mater, zaradi pohujševanja tukajšnje moške mladine. Prizadete rodbine so poslale pritožbe pristojnim oblastem s podrobnimi podatki in prošnjo, naj se napravi vendar enkrat konec dosedanjemu pohujševanju, ki traja že celo vrsto let, a je postalo pol leta sem kar popolnoma javno.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Iz občinske seje dne 3. t. m. Poleg šolskega vprašanja se je odobril tudi račun za leto 1909. z dohodki v znesku 3143 K 50 vin. in stroški 2853 K 63 vin. Prebitok v znesku 289 K 87 vin. se je porabil v pokritje primanjkljaja v letu 1908. V občino sta se sprejela dva novejša tukajšnja posestnika in rešile so se nekatere ubožne prošnje. — Iz šole. Dosedanji nadomestni učitelj A. Jeločnik je odšel na trimesečni risar. tečaj v Ljubljano; nadomestuje ga gdca. Detela, hčerka odličnega slovenskega pisatelja, šolskega svetnika dr. F. Detela. — Hranilnica in posojilnica izkazuje ob sklepu prvega četrtletja tekočega leta sledeči promet: Stalne vloge 68.230 K 72 vin., vrnjena posojila 2891 K 56 vin., vloge in vrnjena posojila v tekočem računu 20.935 K 7 vin.; izplačane vloge 21.754 K 53 vin., dana stalna posojila 6360 K, posojila in izplačane vloge v tekočem računu 64.216 K 38 vin. V »Čebelico« se je vložilo 326 K 2 vin., kateri znesek je naložen v hranilnici. Uradne ure so ob nedeljah, ponedeljkih in torkih. — Novi okrožni zdravnik dr. Derč ordinira v št. Vidu v društveni hiši vsako nedeljo, torek in četrtek od 8. do 9. ure dopoldne. — Predavanje g. mlekarskega nadzornika Legvarta preteklo nedeljo je bilo v vsakem oziru izvrstno in zelo podučno. Mnogoštevilni poslušalci so bili izredno hvaležni za tako potreben poduk in so prosili g. predavatelja, naj še večkrat pride, kar je isti tudi obljubil. Meseca maja bo enkrat predaval v Dravljah. — Vendar že. Pokopališče se je začelo graditi pretekli ponedeljek; državno cesto skozi št. Vid pa začno zniževati 1. junija t. l. — tako je obljubil vladni inženir, ko je bil pretekli teden v to svrhu pri tukajšnjem županstvu. Da bi le ta obljuba ne ostala zopet samo obljuba! — Hijene. Kdor se hoče vnovič prepričati, s kakim barbarstvom imamo v št. Vidu opraviti, naj bere v zadnjem »Slovenskem domu« in v sobotnem »Slovenskem Narodu« šentviška poročila o slovesnosti svete birne. Polemike s tako nizkimi ljudmi ne moremo imeti, in naj se gre

tudi za gospodarske stvari. In ti ljudje vam gredo po liberalnih listih nas mledovat za mir in ljubezen. Seveda, imeli bi radi tak mir, kakoršnega je iskal vrag, ko je šel ponoči sejat ljuliko, zato da ga nihče ni motil pri njegovem satanskem početju. Tem ljudem svetujemo, naj se ponižajo toliko, da vzamejo v svoje inteligentne roke 12. snopič zgodb sv. pisma Mohorjeve družbe iz leta 1905. ter naj vsaj trikrat natančno prebero in premislijo prav vse, kar je tam napisano na straneh 373 in 374 in pa uvodni članek 7. številke letošnje »Mladosti«.

g Iz Tržiča. Zadeva propadlega delavskega konsuma je bila minuli teden pred ljubljanskim sodiščem rešena. Načelnik Papov je bil obsojen v trimesečni strogi zapor, vsi odborniki so bili oproščeni. — Veliko veselje je zavladalo med tržiškimi ženskami minole dni. Loterija je prinesla srečo okoli petdesetim osebam, ki so zadele ambo solo. Sklenile so še pridnejše prinašati svoje denarce v loterijsko pisarno v upanju, da dobe prav kmalu še terno. — Dan zmage je bila pretečena nedelja za krščansko-socialno delavstvo. Šlo se je za volitve v delavsko podporno društvo. Že cel mesec so se pripravljali socialni demokratje, ki so že do sedaj imeli večino v odboru, na zopetni naskok. A sreča jim ni bila mila. Dasi so pripeljali vse do zadnjega na volišče, so vendar doživeli sijajen poraz. Dobili so 70 glasov, lista krščansko-socialnega delavstva pa je prodrla s 108 glasovi. Veselje je bilo po tej lepi zmagi med delavstvom nepopisno. Da, v združenju je moč. Zato, krščansko-socialni delavci skupaj v društvo sv. Jožefa! — Umrla je velespoštovana gospa Pavla Pollak, vdova po rajnem inženirju g. Vilgotu Pollak. V soboto zvečer se je pripeljala vsa vesela iz Ljubljane domov, čez četrte ure po dohodu jo zadene mrtvoud na možgane. V nedeljo proti večeru je izdihnila. Naj počiva v miru!

g S Sela. V nedeljo, 10. aprila je katoliško slovensko izobraževalno društvo doseglo dosedaj najboljši uspeh. Dvorana še ni bila nikdar tako natlačena občinstva in zadovoljnost nad celo prireditvijo je bila tudi največja. Tudi ves program je bil kaj raznovrstno sestavljen, bogat je bil, rekel bi še preobširen. Pevski zbor je svojo nalogo izvršil v zadovoljnost poslušalcev. Govor gospoda profesorja dr. Josipa Jeršeta je izvabil kljub tehtnim resnicam mnogo veselje; deklamacija je bila prav na mestu pred igro, ki se je nato igrala. Dr. Krekove »Tri sestre«, zaslužijo vso pohvalo. Druga igra: »Nežka z Bleda«, je bila le poskušnja za številne novinke, ki so pa dobro znale. Nekatere so igrale prav pohvalno in pokazale dokaj zmožnosti. Čestitam pa vsem igralkam in igralcem na lepem vspehu. Na pravi poti ste. Krepko naprej! Zavedajte se velikega dobrega dela, ki ga izvršujete in ga morete še

vedno bolj izvrševati. — Mi se pa oklemino društva, podpirajmo ga z vsemi inočni ter delajmo s tem za bodočnost naše mladine.

g Iz Škofje Loke. 25-letnico zvestega službovanja kot kuharica, je praznovala v sredo 13. t. m., gdč. Minka Jamnik pri tvrdki M. Juvan. Jubilarica je iz dobre znane Balantinčkove hiše na Trati (kolodvor). Poleg gospodične Marije Fojkar, po domače Kislove Micke, je jubilarica že druga, ki praznuje v tej hiši svojo 25-letnico.

K. s. izobraževalno društvo na Selu ponovi v nedeljo, 24. t. m., popoldne ob pol 5. uri prelepo dr. Krekovo igro »Tri sestre«. Okoličani s Posavja, Štefanje vasi, Hrušice in Bizovika, pridite pogledat in ne boste se kesali!

Čebelarska podružnica v Radovljici ima svoj občni zbor dne 24. t. m., ob 3. uri popodne na Črnicu pri Kocijančiču. Na shodu bo poleg običajnega dnevnega reda tudi predavanje zastopnika osrednjega društva iz Ljubljane.

g Šenčur pri Kranju. Kat. slov. izobraževalno društvo v Šenčurju pri Kranju priredi v nedeljo, dne 24. t. m. prvo letošnjo veselico z jako zanimivim vspehom. Na vspeh je petje kat. izobraževalnega društva, tamburanje ter šaloigri: a) »V ječi«, b) Planšarica«. Pri tej veselici nastopi prvokrat društveni tamburaški zbor, obstoječ iz 28 tamburašic pod vodstvom g. Rado Jeločnika iz Ljubljane, na kar osobito opozarjamo prijatelje našega izobraževalnega društva ter prijetne zabave. Torej na veselo svidenje v nedeljo v Šenčurju pri Kranju!

Dolenjske novice

d Hinje. Na velikonočni ponedeljek je v izobraževalnem društvu predaval g. V. Skebe, bogoslovec, »nekaj o zvezdoslovju«. Udeležba je bila velika. — V nedeljo, dne 10. aprila, pa nam je društvo zopet priredilo veselo zabavo. Izborbo so igrali društveni fantje igro »Doktor Vseznal in njegov sluga Štipko Tišek«. Nato pa so društvena dekleta izvrstno pogodile zapleteno igro »Zakleta soba v gostilni pri zlati goski«. Da imajo naša dekleta in fantje talent tudi za predstave, se kaže iz dobro uspelih predstav. — V nedeljo bodo predstave ponavljali. Samo odrasli bi se morali pri nas malo bolj zanimati za predstave, kajti vsaka predstava ima kaj poučnega na sebi, česar tudi starejši potrebujejo.

d Sodražica. Izobraževalno in pevsko društvo »Glas« je uprizorilo kraju in času primerno igro »Za križ in svobodo«, potem »Prepirljiva soseda«. Čuli smo kuplete in novo telovadsko pesem. — Naš Orel je poletel prvič na praznik sv. Jožefa popoldne k večernicam v župno cerkev, kar je napravilo na župljane velik vtis, še večji pa je bil ta vtis

na velikonočno soboto, ko so nosili vrli mladeniči našega telovadnega odseka pri procesiji nebo. — Po občinskih volitvah smo dobili zopet župana v osebi gospoda deželnega poslanca Fr. Bartola. Še več je novic, a te ostanejo lahko doma.

Iz Črnomlja. Novi okr. zdravnik g. dr. Skočir je vendar že prišel v Črnomelj. Ljudje se ga vesele neizmerno, ker ga poznajo že od preje. Zdaj pravijo, da lahko zbolijo, so brez skrbi. — Liberalna »Posojilnica« v Črnomlju — je dala v javnost svoj računski zaključek za leto 1909. Ker »Mestna hranilnica« po zaslugi raznih činiteljev zgublja vedno bolj in bolj zupanje ljudstva, če ga sploh še kaj ima, je imela »Posojilnica« velik promet, namreč poltretji milijon kron. A nas zanima danes le čisti dobiček in njega razdelitev. Družbi sv. Cirila in Metoda se je dalo v obrambni sklad 200 K (za št. IIj seveda nič, ker tam nabirajo le »klerikalci«!), požarni brambi v Črnomlju 50 K, na Vinici 30 K, društvu »Domovina« v Ljubljani 40 K (ne vemo, zakaj to tuje društvo več zasluži, nego požarna bramba na Vinici?!), dijaškemu društvu »Prosveta« v Novem mestu 20 K (seveda »klerikalnim« društvom nič!), za sokolski dom v Črnomlju 100 (reci sto) kron (!), trgovskemu društvu »Merkur« v Ljubljani 20 K (obrti šoli v Črnomlju seveda nič, je preblizu!), dijaškemu podpornemu društvu v Novem mestu 20 K (ali je to dijaška kuhinja?), društvu za varstvo otrok v Črnomlju 50 K, za revne učence v Črnomlju 30 K, v Adlešičih 20 K (revnih učencev je v dveh farah pol manj, nego »revnih« Sokolov!). Najlepši dar so pa gospodje dali — samim sebi! — Načelstvo (štiri osebe) in dva pregledovalca računov, ki vsi skupaj niso izmed »revnih učencev«, imajo že redne nagrade skupno 5300 K. Iz dobička so si pa dali velikodušno še v dar 800 K = osem sto kron! Dosti tega. Kot zanimivost naj omenim le še to, da pride izmed 1500 deležnikov na občne zборе le kakih 30 (trideset)! Kakšna brezbriznost za lasten denarni zavod! — Liberalci so zopet grdo napadli našega gospoda župana Skubica, češ, da je poneveril občinske denarje. Da je to laž, ve vsak pameten mož, ki pozna gospoda župana. V resnici si ni gospod župan ničesar prisvojeil iz občinske blagajne, ampak ima še denar dobiti iz nje. Res je le to, da je njegov občinski tajnik par stvari pozabil zapisati, akoravno mu je g. župan to naročil. To pa ni krivda županova. Liberalci tiste svoje in so g. župana ovačili celo na sodnijo, seveda brez podpisa. So pač pošteni! Po njih početje se samo obsoja. Le kak kalin bi jim mogel nasesti. Niso slabe tiste hruške, ki jih objedajo ose.

d S Police pri Višnji gori. »Poličanje na noge!« je onikrat eden napisal. Veste kaj, to je pa jalov špas, ker povem vam, da smo prav vsi na nogah, razen onega strica, ki je namalan na enih podnih vratih; tisti revež je seveda

na dilah. Bral sem tudi, da je nova cerkev po naši krivdi in v našo sramoto zaspala. Primojzunaj, ta je pa sedemkrat bosa! Potem piše tisti človek, da če ima kdo količkaj ponosa in razuma, mora njemu prav dati, ko pravi, kako bi nam prav prišli dve nedeljski maši. Kajpak, vsak to vidi brez posebne prevzetarije in modrosti, če le nima namesto špegel dile na očeh. Tisto pa, da zidajo drugod zato prostorne cerkve, da se pred drugimi postavljajo, naka, tisto pa ne bom podpisal. Naš častitljivi gospod župnik so rekli, da bomo zidali novo cerkev v čast božjo in pa v zveličanje svojih duš, kajpak da bomo tudi za svoje kosti imeli več prostora — in res je tako, pa nič drugače. Tako tisti modrijan nima prav, moti se pa tudi, ko nas zmerja z zaniknostjo in zasterlostjo. Le pomislite, koliko smo Poličanje zadnja leta napravili: nov križev pot, ki mu ga ni para v sedmih farah, nove mašne plašče, kelih, novo šolsko poslopje in še sto drugih reči, ki ni, da bi jih našteval — pa vse za drag denar, tako da smo zdaj zadolženi na vseh straneh. No, z božjo pomočjo bo že šlo, smo si mislili in začeli pripravljati tudi za novo cerkev denar, seveda pomalem kakor povsod, kjer ni denarja. Zdaj pa je slišati, da je novi cerkvi odklenkalo — — — Kdo je vzrok? Mi ne! Po mojih mislih je stvar taka: naglica ni nikjer dobra, višenjski polž se je pa vrezal, ker je preveč galopiral čez Bučnikovo škarpo. Ravno tako je bila okregana tudi tista Marta, ki je vihrala kakor burja po hiši in po veži, da bi Gospodu prej postregla. To je jasno kakor lampni glaž, če ni preveč ukajen. — Morda misli tisti pisatelj, da smo zato zanikni, ker ni pri nas še nobene družbe. Le malo potrpi in videl boš, kaj bomo vse napravili na Polici! Tisto je res, da smo še brez društev, ampak želimo se pa vsi kaj naučiti, ker vemo, kdor nič ne zna, naj gre v Korotan česenj mlatit. Mi čakamo, kdaj kdo začne, in gremo vsi za njim!

Iz Dobrnica. Pretečeno nedeljo, dne 10. aprila, je priredilo slov. katol. izobraževalno društvo zanimivo predavanje: od robstva do svobode. Predaval je č. g. Franc Golob, kaplan. Udeležba je bila obilna. Pa igralo se je tudi že v našem društvu. Igra »Kmet Herod«, ki so jo uprizorili fantje slov. katol. izobraževalnega društva, se je nad vse dobro iztekla, dasiravno so prvič nastopili. Liberalci še vedno rujejo proti našemu društvu. Prej jim ni bilo po godu, ko je bilo društvo v stari šoli, sedaj jim pa zopet ni prav, ko je v farovžu. Posebno nek osebenk ruje proti društvu. Liberalni list »Slovenski dom« se je tudi priklatlil v par izvodih v našo faro. Pa ga ljudje ne marajo!

Iz Loškega potoka. Lep shod smo imeli prejšnjo nedeljo. Pa ne političen, imel je marveč namen organizirati naše gozdne delavce-tesače. Že v jeseni se je zasnovovalo društvo tesačev, ki pa po zimi radi odhoda skoro vseh delavcev v tuje šume ni poslovalo. Sedaj pa se

je poživilo in privzelo še točko: bolniško zavarovanje. Baš ta točka je velikega pomena, saj kolikrat se kdo na tujem vseka, bolnišnico mu še plačajo, a potem, ko se zdravi, pa nima nikake podpore. Zaslužiti ne more, drugje se pa tudi nič ne dobi, pa je tesno včasih, zlasti če bolezen dolgo drži. Kako dobra bi bila kaka krona, za katero bi bil v zdravih dnevih poskrbel. In to preskrbeti ima tudi namen novo društvo. Druge naloge tega društva smo že jeseni omenjali. Društvo je pristopilo kot odsek k Jugoslovanski strokovni zvezi z lastnim odborom in plačilnico združeno z J. S. Z. Na shodu je govoril državni poslanec g. Gostinčar. V svojem poljudnem govoru je razmotrival pomen delavskih društev, važnost strokovne organizacije kot tudi veliko korist organizacije slovenskega ljudstva. Omenjal je tudi pomen J. S. Z. Nato je govoril g. Skulj, Udeležba je bila najboljša. Do 400 mož in mladeničev se je udeležilo lepega shoda v prostorni dvorani društvenega doma. V društvo se je vpisalo lepo število udov. Vse trgovce in druge prosimo, kadar rabijo tesačev, naj-se obrnejo na J. S. Z. v Ljubljani ali pa na Društvo tesačev v Loškem potoku. Velikega pomena je organizacija gozdnih delavcev. Saj ko so drugi delavci se združili in v skupnem nastopu marsikaj dosegli, smo ostali gozdni delavci ob strani prepuščeni šikanam in izsesavanju židov, nekrščenih in krščenih. In koliko je te vrste delavcev v okrajih Loški potok, Draga, Babno polje itd. Da bi se vsi združili, to bi bila moč, ki bi nekaj učinkovala s svojim nastopom; pridobila marsikatero ugodnost, katera se nam sedaj odreka. — Zdravimo se delavci, tudi gozdni, in združimo se! Le v slogi in skupnem nastopu bomo imeli moč in dosegli, da se nas bode upoštevalo. Saj sedaj nas še vlada od strani gleda, ko vendar imamo čisto hujše napore, kot marsikateri delavec v tovarni.

d Loški potok. Utopljenca so našli prejšnji teden v malem potočku pri Travniku. Doma je iz Prezida. Našla sta ga njegov sin in hči, ki sta prišle že dva dni pogrešanega očeta iskat v Loški potok. Kako da se je ponesrečil, je težko dognati. Eni govore, da so ga videli, ko je pijan taval po polju krog vode drugi zopet menijo, da je padel v vodo, ko je šel v potok pit vodo. Nič gotovega se ne ve. Izključen pa je samoumor ali kako hudodelstvo. Mož posestnik zapušča štiri otroke in že dve leti bolno ženo. Pokopali so ga na tukajšnjem pokopališču. Pokoj njegovi duši!

d Tržišče na Dolenjskem. Neki gospod nam je iz potne torbice poročal na kratko o potovanju iz Trebnjega proti Svecnici. Spomnil se je vseh na desni in levi do Mokronoga. Danes pa naj gremo malo naprej in se ustavimo v Tržišču. Od nas se sicer redko kedaj kaj sliši. Vendar nismo zato nazadnjaški, ampak gremo tudi pri nas naprej, naš napredek je sicer bolj počasen, ali zato trden. V to sta nam največ pripomogla naša č. g. župnik in g. kaplan. Veliko

truda imata gospoda s hranilnico in posojilnico, ki dobro uspeva. Ustanovila se je dekliška Marijina družba, v kateri se druži vedno več vrlih deklet. V doglednem času bomo imeli katoliško izobraževalno društvo, kar je prav velikega pomena in prekristno za izobrazbo in napredek v verskem in narodnem duhu. Društvo bo imelo lepo knjižnico, iz katere si bodo tudi drugi izposojevali lahko primernega čtiva. »Domoljub« ima pri nas lepo število naročnikov. Tista liberalna umazana cunjica »Slovenski Dom« pa pri nas ni našla rodovitnih tal. Naše verno ljudstvo namreč nima smisla za liberalne flavze, ker ve, da je liberalizmu odklenkalo.

d Iz Drage. Razpisana je služba organista in cerkovnika v Dragi. Plača dobra. Posebno lahko bi shajal kak rokodelc. Oglasiti se je do 1. maja t. l. pri župnem uradu v Dragi via Rakek; lahko tudi pisмено.

d Umirajoča Grebenčeva posojilnica v Vel. Laščah je dobila novega od bornika. In kdo je to? Nihče iz Lašč ali pa iz fare, ampak tam v Robu so ga našli. Za Ivana Bregar se piše. Smejali smo se, ko smo čitali njegovo ime v uradnem delu »Ljubljancanke«. Sedaj bo pa odleglo Grebenčevi posojilnici, sedaj pa pojde! Pa še kako! Samo to ne vemo, če bo zmogla toliko, kolikor potrebuje Bregar, da se oprosti drugih posojilnic.

d Z Mirne. V Gorenjski gori pri Mirni je pričel kopati premog g. J. Flačet (Flatschet), bivši delovodja v Karmel pri Št. Janžu. Premog je rujav, pa dobro gori in ne razširja nobenega smradu. Tudi v Ravnem ob strugi Mirne se bo še letos preiskavalo, kake baže je ondotni premog, kje in koliko bi ga bilo dobiti. Ko bo nova cesta izpeljana po »Dolini«, se bo tudi ondi začelo s kopanjem. — Novo tehtnico za vozove si je dal postaviti g. Ivan Bulc na Mirni. Ker pa nima še koncesije, še ne sme tehtati.

d Zahvala. Podpisano cerkveno predstojništvo podružne cerkve sv. Martina v Dragi pri Višnjigori se vsem darovalcem po sodnem okraju Višnjagora in Litija, ki so darovali znatne vsote za popravo zgoraj imenovane cerkve, najtoplejše zahvaljuje. Bog povrni na priprošnje sv. Martina vsem velikodušnim darovateljem stotero! V Dragi pri Višnjigori, dne 14. aprila 1910. — Janez Škufca, ključar.

Notranjske novice

Borovnica. Neki dobro znani Ciril in Metodar se je v 14. številki »Slovenskega Doma« spravil nad naš novoustanovljeni odsek slov. kat. izobraževalnega društva »Bogomila«. Seveda, nekaterim Ciril in Metodarjem novi odsek ni všeč, ker v njem je sedaj že vse naše dobromisleče ženstvo, odsek šteje

namreč že do 90 članic, dasi je le malo časa, kar se je odsek ustanovil, dočim je Ciril in Metodova podružnica po najhujši agitaciji nekaterih članov spravila komaj do 60 članov skupaj. Dotičnemu dopisniku se tudi pozna, da ni prav veliko študiral, sicer bi dopis vendar malo boljše spisal, kakor ga je. Hotel je namreč z dopisom škodovati naši »Bogomili«, pa je udaril sam sebe po zobeh. Dotični dopisnik vedno trdi pri ljudeh, da podružnica ni strankarska; sedaj pa je prišel s pravo barvo na dan ter dokazal svoje nadstrankarstvo s tem, da dopisuje v »liberalne« liste, napada našo častito duhovščino in naša društva. G. dopisnik, le še pišite take dopise v Vaše časopisje, s tem nam bodele odprli oči in dokazali, kakšni so pravzaprav Vaši nameni. Vam pa, zavedno ženstvo, kar Vas še ni v »Bogomili«, vpišite se vse ter s tem pokažite, da Vam niso mar nesramni napadi nepsotnikov. Vaše težke prislužene kronice pa ne bodo romale v farško bisago, kakor meni dotični dopisnik, ampak služile bodo v dober namen društva. — Borovničan.

n Z Vrhniko. — Kap je zadela dne 14. t. m. okrog 50 let starega posestnika I. Štanta na Vrhniko. Opoldne je šel z doma v svojo ogrado, kjer je delal s svojimi domačimi, tu ga je zalotila smrt. Zgrudil se je in v malo trenotkih je bil mrlič. Pokojnik je bil blaga in poštena duša. Za njim žaluje vdova in več nepreskrbljenih otrok. — 58 let nepretrgoma pri eni hiši v službi je strojarski pomočnik Janez Turk. Kot 15-letni pastirček je vstopil pri tedanjem gospodarju, sedaj g. Mih. Tomšičevega posestva in strojarije na Vrhniko v službo; pozneje ga je isti sprejel kot vajenca v svojo obrt, v kateri kot pomočnik dela še danes in je vkljub visoki starosti 73 let, še dokaj trden. Zares redek, a spoštovanja vreden slučaj, za mojstra kakor tudi za pomočnika.

n Rakek. Katoliško slovensko izobraževalno društvo, vabi na zabavni večer, katerega priredi v nedeljo, dne 24. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih g. Josipa Steržaja. Spored: 1. »Oljki«, deklamacija, S. Gregorčič. 2. »Jeza nad petelinom in kes«, igra v dveh dejanjih. 3. »Dve teti«, burka v enem dejanju. — Prijatelji zabave pridite!

n Iz Polhovega gradca. Predzadnjo nedeljo so priredile dekleta iz Marijine družbe predstavo, katero so ponavljale naslednjo nedeljo. Na sporedu je bilo petje in igra: »Večna mladost in večna lepota«. Petje je prav dobro izpadlo pod spretnim vodstvom tukajšnjega organista in izdelovalca harmonijev, g. Kacina. Igra je zelo lepa in vse igralke brez izjeme so bile na svojem mestu. Posebno je še vlekla krasna rimska obleka, katero so dekleta nalašč napravile za to igro. Podaljšani oder in nekaj visokih kulis je precej pripomoglo, da se je mogla predstava tako zadovoljivo izvršiti. Ljudstva je bilo natlačeno polno, saj prvič, zato je igra v vseh ozirih

dobro izpadla. — Cestni delavci so odšli delat novo cesto v Suho Kraji. Nam ni po njih dolgčas, posebno po njihovem petju ne. — Elektrike ne dobi naša župna cerkev. Smo se prezgodaj veselili. Baje se je gospod grajščak skesal. Vseeno dobro.

n V Št. Petru na Krasu napravili so za Veliko noč mladeniči izobraževalnega društva prav lepo veselico. Zapelo se je prav lepo par lepih pesmic. Mladenič Belavec Ivan nam je v prav lepi deklamaciji priporočal zdržnost alkohola, za kar je žel obilno pohvalo. (Zelo primerno je, da se pri prireditvah v naših društvih vselej vsaj nekoliko omeni abstinenčno gibanje). V igri »Repoštev«, so pa mladeniči pokazali, da so zelo napredovali. Zelo nam je dopadel policaj Šoln (Žele Anton), Repoštev (Česnik Lovro), krčmar Kosmatin (I. Kraševac), sodnik Zamuda (K. Perko) in trije rokodelski pomočniki. Sploh vsi so se potrudili, da bi dovršeno izvršili svojo nalogo. Ko nam bo večji in primernejši prostor na razpolago, kar upamo, da bo kmalu, se bo društvo prav lepo razvilo. Čast Vam, dobri mladeniči, da se ne strašite truda in tudi marsikake pikre besedice — le tako naprej! — Na več dopisov v liberalnem listu »Slov. Dom«, odgovarjamo samo na zadnji dopis, ker nam nekdo očita hinavščino: Če ljubo Ti pri nas ostati, hinavščini se moraš vdati. Ako je on sam udan tej lepi čednosti, je prišel zastoj v Št. Peter, pri nas je ne bo našel in je tudi ni, zato se pa odpravljaj stran. Da so njegove hčere, namreč »friziranke«, kakor jih sam dopisnik v predzadnji številki »Slov. Doma« imenuje, izključene iz Marijine družbe, se je zgodilo to po previdnosti našega skrbnega voditelja, ki ne trpijo v družbi nikakoršnih smeti. Stopile smo v družbo z namenom, da ostanemo značajne in odkritosrčne, zato bi bilo nam v veselje in zadovoljnost, ako bi dotične že davno razkrile svoje prikrito mnenje, da jim ni mar za družbo. Našim nasprotnikom je seveda Marijina družba vedno velika preglavica, napadali bi jo radi, kakor bi najbolje mogli, toda nimajo dovolj vzroka, ker se morajo seveda prej ozirati v svoje predalčke, ki so veliko bolj v neredu kakor naši. — Dekleta iz Marijine družbe.

Vipavske novice. Pred kratkim se je vršila občinska volitev v V r h p o l j u pri Vipavi ob nepričakovano veliki udeležbi. S. L. S. je sijajno zmagala v tretjini in drugem volivnem razredu, v prvem razredu pa je propadla za en glas. Županom je bil izvoljen g. Alojzij Lavrenčič; tudi svetovavci so vsi naši. — Sploh se liberalcem letos po vipavski dolini jako slabo godi. Po porazu v Vrhpolju je prišel poraz na Erzelju, za tem pa poraz v Vipavi. Kaj je temu krivo? Letos je kometovo leto in že naši stari očetje so nam pravili, da kometi ne pomenijo nič dobrega. In res se bodo liberalci z grozo in strahom spominjali letošnjih kometov, ki so po mnenju nekaterih edini krivi njihovih nesreč. —

Trško kopališče je dobilo čeden drevored, ki bo v nekaj letih kras Vipave. Kopališče je jako udobno urejeno. Ko se napravijo še nameravane kabine, bo naše kopališče najlepše izmed vseh na Kranjskem. Kopališče prevzame v režijo, kakor je slišati, gđca. G. Vičar, bivša postrežljiva natakarica v hotelu »Adria« v Vipavi. Kopališče bo obresti od plačane glavnice z dohodki popolnoma pokrilo, vrhutega se bodo solarji kopali brezplačno in bodo tržani od kopaliških gostov prejimali lepe denarje. Samo to želimo, da županstvo kmalu ustrezne želji Gradiščanov in jim napravi na primernem kraju prostor za pranje, potem ne bo človeka, ki bi radi kopališča zabavljal, razen morda g. »tata« in g. Meyerja, ki pri tem nista nič »zaslužila«. Saj se razumemo! — Občinske volitve v Vipavi so se vršile dne 14. aprila mirno, kakor je bilo pravilno napovedano v »Slov. Narodu« in »Slov. Domu«. Liberalci so bili dobri preroki. Račun se samo v tem ne vjema, ker so liberalci mislili, da bodo mirno zmagali, pa so mirno — propadli. Hrovatin-Meyerjeva garda je doživela popoln poraz. V tretjem in drugem volivnem razredu nasprotnikov niti blizo ni bilo. Tem večje je bilo bojno razpoloženje med liberalci od Hrovatinovega generalnega štaba v prvem volivnem razredu. Po grozovitem porazu v tretjem in drugem razredu so se gg. Arh, Bojc, tata Hrovatin in sodrugi prijavili, da naskočijo prvi razred po vseh pravih moderne bojne tehnike. Hoteli so spraviti v odbor najhujše zagrizence, ki po dosežanju delovanju pričajo, da bi prodali rajše celo občino, samo da bi vladala v Vipavi liberalna misel. Vroč boj zahteva skrbne priprave in omenjeni gospodje so se za boj prav dobro pripravili. Že par dni poprej so brusili — ne bridkih turških sabelj — ampak noge in jezike in pri inteligenci pridno agitirali. Napočila je ura osodepolnega boja. Pričakovati je bilo mesarskega klanja. Ker gospodje tega posla še niso bili vajeni, krenili so mesto na volišče v tatovo gostilno, da pri čaši vina dobe ilovlj volj poguma in korajže. Med tem so ostali volivci prvega razreda mirno glasovali za svojo listo. Ker je bilo samo pet volivcev na volišču, je bilo glasovanja kmalu konec in predsednik volivne komisije je proglasil po § 27. volivnega reda, da glasovanje zaključuje, ker na volišču ni navzočega nobenega drugega volivca. Ravno tako se je vršila tudi volitev namestnikov. Komisija je že podpisovala volivni akt, ko se prikaže sovražna vojska oborožena z najhujšim bojnim orožjem. Ze so junaki nastavili kopje, da brez usmiljenja podavijo nasprotnike, ko jim gospod župan hladno pove, da so prišli za trenotek prepozno in da je volitev do kraja zaključena. Zdad pa se je vršil prizor za bogove. To so vam bili obrazi za kinematograf. G. »tatu« ni šlo v glavo, kako so mogli volitev zamuditi. S to blamažo so po zasluženju zaključili svojo politično karijero. Ostali so ogorčeno zapustili

bojišče in si šli jezico hladit v Št. Vid, kar so pozneje pri »tatu« nadaljevali do ranega jutra. — S. L. S. je z izidom volitev popolnoma zadovoljna. Prvič po vročih bojih v zadnjih letih si je pridobila v občini večino. Slava volivcem, ki so strli neznosni Hrovatin-Meyer-Mercinov terorizem. Sodno poslopje, prejšnja občinska ubožnica in slavni špital bodo pričali še poznim rodovom, kako so vipavski liberalci v zadnjih 20 letih znali skrbeti za — lastne žepce. — Novemu odboru želimo, da plodonosno deluje v blagor vipavske metropole.

n Senožeče. Sled za vlomilci senožeške župne cerkve meri proti Trstu. Dne 13. aprila popoldne je dobila neka prodajalka laškega časopisa »Piccola« v svoji hišici zavitek, ki je moral biti vanjo vržen v odsotnosti prodajalke skozi okno. V zavrtku so se nahajale razne ukradene stvari svrati iz senožeške cerkve. Ta prodajalka je dobila v zavrtku tudi kos papirja z napisom, da se naj odide v upravnništvo »Piccola«, kjer so med tem že tudi dobili pismo, dostavljeno po pošti, v katerem se zlobneži izrecno norčujejo, da so še premalo škode naredili in prosijo, da naj se objavi to pismo. Pismo ima — kakor kaže vsa vsebina — namen, da bi se »nevedno in revno ljudstvo senožeško« odvrnilo od prispevanja za nove cerkvene posode. Vlomilci se tudi norčujejo, da bodo spoved za tako velik greh, ki so ga naredili, že v drugi cerkvi opravili, to je, da bodo že še drugo cerkev obiskali na ta način, kakor so senožeško. Vse torej kaže, da te satanske pomagače v ta vlom ni tiral samo pohlep po dragocenostih, ampak tudi smrtno sovraštvo do cerkve. Na vsak način pa priča to pismo tudi, da je moral imeti dotičnik zveze s Senožečami, po 6. in 7. aprilu in da mu je morala biti znana prošnja naših duhovnikov na prižnici z dne 10. aprila, s katero se je opozorilo ljudi na to hudobijo in jih prosilo za prispevanje milodarov za nove cerkvene posode. Kakor čujemo, se ljudstvo tudi odzivilja tej prošnji v lepem številu.

Iz raznih krajev

Dunaj. Slov. kat. izobraževalno društvo »Straža« je imelo v zadnjem času celo vrsto lepih, času primernih predavanj. Dne 13. marca je predaval državni in deželni poslanec profesor dr. Krek o ravno takrat umrlem dunajskem županu dr. Luegerju, ki je bil mož krščanskega in demokratičnega dela in mišljenja. — Na velikonočno nedeljo je predaval g. Sušnik, predsednik akademičnega društva »Danica«, o verskih in pasijonskih predstavah v srednjem veku. Lepo je opisoval, kako so predstavljali Kristusovo življenje, trpljenje in smrt. Danes se take igre predstavljajo samo še v Oberamergau

na Bavarskem. O teh nam je obljubil g. predavatelj posebno predavanje. Gosp. Samsa je pripomnil, da nam kažejo te igre, ki so se tudi v cerkvi vršile in so bile del očitne službe božje, kako globoko veren je bil srednji vek. — V nedeljo, 10. aprila pa je imel predavanje društveni tajnik, član »Danice«, gosp. Mazovec o nedavno umrlem pesniku Antonu Medvedu. — Dne 13. aprila se je poklonila deputacija nadškofu-koadjutorju ekscelenciji dr. Naglu: g. Razberger kot predsednik »Straže«, g. Sušnik kot predsednik »Danice« in g. Samsa kot voditelj slovenske službe božje na Dunaju. Ekscelencija dr. Nagl je bil o slovenskih društvih na Dunaju že poučen, posebno se je zanimal za »Danico«, o kateri se je prav pohvalno izrazil. Izrazil je tudi svoje veselje nad tem, da imajo Slovenci svojo lastno službo božjo na Dunaju. — Še nekaj: Pogosto se zgodi, da pride na Dunaj rojak ali rojakinja, ki ne vé tu ne za slovenskega duhovnika in sploh za nobenega Slovenca. Pri tej priliki opozarjamo rojake, ki se odpravljajo na Dunaj, naj se o tem pouče, predno gredo od doma pri svojem duhovniku. Slovenska služba božja se vrši drugo nedeljo vsakega meseca ob 3. popoldne v cerkvi sv. Antona v Pouthongasse v 15. okraju. Tu se lahko opravi tudi spoved v slovenskem jeziku in sploh stopi v stik s svojimi rojaki. Kdor ima kakega svojca na Dunaju, naj mu to naznani, ako še ne vé, ker tukaj ga je težko dobiti. — Slovenci in Slovenke na Dunaju, zahajajte polnoštevilno k slovenski službi božji, saj tu slišite božjo in slovensko besedo!

Dobre knjige

»Kraljica Dagmar«, zgodovinska povest. Vsakdo jo bo čital s posebnim zanimanjem. Zgodovinski dogodki, ki nam jih opisuje ta povest, so polni najznačilnejših zapletljajev, ki nas uče, da so polabski Slovani propadli in izginili z zemeljskega površja, ugonobila pa jih je trma, zavist in skrajna nesložnost, napake, ki jih še dandanes opažamo med Slovani in s katerimi si sami kopljemo grobove. — »Kraljica Dagmar« nam opisuje boje polabskih Slovanov, ki so se najdalje in najbolj vstrajno bojevali zoper nemško nasilje. Ta krasna povest, po kateri naj pridno sežejo vsi Slovenci, se naroča v »Katoliški Bukvarnik« v Ljubljani in velja nevezana 3 K 20 vin., vezana 4 K 30 vin., po pošti 30 vinarjev več.

Za kratek čas

Pri vojakih. Korporal toži, ker je toliko novincev: »Tukaj sedi šestdeset oslov in eden naj jih poučuje!«

Imate li bolečine?

Revmatske, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepljivi Feller-jev fluid s z. »Elsafluid«. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatrg št. 16 (Hrvatsko).

2840 1

Vremenski prerok. Gozdar: »Letos bomo imeli menda hudo zimo!« — Graščak: »Po čem to poznate?« — Gozdar: »Ker je že polovica drv pokradenih!«

Tudi nekaj. »Gospod župnik, ali še niste nazaj dobili ukradene suknje?« — Župnik: »Ne še; ampak štiri knofe od nje sem že dobil v pušico!«

Pred sodnikom. Sodnik: »Ali ste Mihu dali klofuto?« — Jože: »Dal, pa mi je zato dve vrnil!«

Rešitev uganke v »Domoljubu« št. 14.:

Kamen.

Rešitev je pravočasno poslalo 305 rešilcev, 272 pravilno, 33 nepravilno. Med nepravilnimi so zanimivejše: demant, biser, črv, zlati križ, grozdje in vino. beraški zob, plečova kost.

Nagrada se je priznala sledečim izžrebancem:

1. Anton Tomšič, Velika Račna št. 31., pošta Grosuplje, Dolenjsko. — »Kraljica Dagmar«, povest.
2. Minka Krek, vrvarica, Škofja Loka. — Filoteja, molitvenik.
3. Ivan Dolinšek, št. 11j, pošta Velenje, Štajersko. — »Tri tedne v zrakoplovu«.

Mnenje gosp. dr. Serafimoffa Sofija.
Gospod J. Serravallo, Trst.

V prijetno dolžnost mi je podati svoje mnenje o Vašem izdelku Serravallovem Kina vinu z železom. Je zdravilno vino, dobrega okusa, ki ga radi uživajo vsi, katerim sem ga predpisal. V kolikor sem mogel konstatirati iz rezultatov, dobljenih v praksi pri bolnih na malokrvnosti, malarični mrzlici, breztečnosti in pri rekonvalescentih raznih boleznih, je odveč, da ponovim to, kar so drugi moji kolegi konstatirali, in to je, da so uspehi v vseh slučajih v vsakem pogledu najboljši.

Sofija, 18. oktobra 1908.

Dr. Serafimoff.

Izbera odvajalnih sredstev.

Naravna Franc Jožef-ova grenčica se prikazuje izmed vseh priznanih zdravilnih vod srednje Evrope dokazano kot najbolj bogata na razkrajajočih in odvajajočih soleh. Njen vpliv se pokaže tedaj, posebno v nasprotju z umetno soljo, že po zavžitku manjših količin (povprečno 1/2 kozarca) z veliko gotovostjo.

»Franc Jožef-ovo« grenčico je treba še posebno upoštevati, ker ne slabi črevesa, kakor razni odvajalni praški, tablete, tinkture, skrivna sredstva vsake vrste, kakršnih se poslužujejo lajiki v svojo veliko škodo.

Naravna »Franc Jožef-ova« grenčica nudi vsled tega, ker vsebuje obenen dvojno ogljeno-kisli natron, redko korist, da se lahko rabi dalje časa, ne da bi se prebava motila. Po pravici zavzema tedaj odlično mesto med odvajalnimi sredstvi.

Trdovraten kašelji

in druge prsne bolezni, na katerih trpe mladi in stari se hitro olajšajo in premagajo s **Scott-ovo emulzijo**. Že kratka uporaba Vas bo prepričala o tem na Vašo veliko zadovoljnost. Najboljši učinek

Scott-ove emulzije

se opira na čistost in redilno moč njenih sestavin in predelavanj po SCOTT-ovem ravnanju, vsled česar je ista lahko prebavna celo za najslabši želodec.

Scott-ova emulzija

je neprekosna in velja za neprekosno vzor-emulzijo. 2614

Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena originalne steklenice 2 K 50 v.

Dobi se v vseh lekarnah.

Fani Komar

(oblastveno koncesionirani učni zavod)
Ljubljana, Pred Skofijo št. 21
poučuje v krojnem risanju in praktičnem izdelovanju oblek. 12-1

Kuverte s firmo,
- - pisma, - -
- račune itd -
izvršuje natančno po
: naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

Važno za vsako gospodinj.
Pristnobarvno gosto,
zatorej trpežno
blago iz tkanine
in bombaževine
dobavlja gorska italica
Starek & Machane,
Spy, Orlova gora, Češko.
Vzorce brokatov, tkanin, kanafasa, celira, inleta, krizeta, oksforda, panama blaga, garnitur, brisač za mize in navadnih brisač, žepnih robcev in drugega modnega blaga pošljeva rado volje zastoj.

Avstrijske specialitete I. vr. so svet. znani
Marsnerjevi šumeci limonadni bonboni
Pristni samo s to varstveno znamko

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to znamko. — Tudi vsak bonbon ima tako znamko. Letna uporaba več kot 60 milijonov komadov. **Klairon**, najboljša delikatesa sveta. **Bouchées à la Reine**. — **Peppermint-Lozen-Ges**. Vse vrste čokolade za mleko in za kuhanje izborne kakovosti priporoča: Prva češka akcijska družba tovarn, za orient. sladkor in čokoladne izdelke Kral. Vinogradi, p. A. MARSNER. Glavna zaloga na Dunaju. Josp. Katz VI. Theobaldgasse 4.

770 12-1

Pljučne bolezni

kašelji, oslovski kašelji, influenco, katare dihalnih organov
zdravijo mnogoštevilni zdravniki uspešno s

SIROLIN „ROCHE“

SIROLIN „Roche“ je prijetnega okusa in se ga lahko zaužije. Zahteva naj se izrecno v vseh lekarnah SIROLIN izvorni zavoj „Roche“ in zavrne odločno vsa ponarejanja. (Zdravniški predpis).

F. Hoffmann-La Roche & Co., Basel (Svica), Grenzach (Baden).

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 13. aprila: 77, 50, 55, 3, 83.
 Dunaj, 16. aprila: 59, 11, 38, 3, 54.
 Gradec, 16. aprila: 9, 59, 47, 27, 73.

Tržne cene

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 19. aprila 1910.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	27	50	Ziva vaga:		
Rž	18	40	Goveda pitana	79	
Ajda	17	—	Teleta telka	110	
Ječmen	16	30	Teleta mala	104	
Oves	16	—	Prešiči	139	
Proso belo	19	—	Koštruni	162	
Proso rumeno	17	—			
Koruzna stara	17	20	Kuretnina in drugo:		
Koruzna nova	14	80	Maslo kuhano	280	
Leča	26	—	od K 200— do		
Grah	—	—	Maslo surovo od	280	
Lareno seme	40	—	K 200— do		
Grasica	23	—	Slanina sveža	190	
Domaca detelja	98	—	(speh)		
Gorenska repa	110	—	Slanina preka-	200	
Fizol Raničan	23	60	jena		
Fizol Prepelčar	33	—	Mast svinjska	204	
Fizol Mandalon	28	80	Loj	100	
Čebula	9	—	Jajca 100 kom	6	
Krompir	6	—	Pišanci	1	80
Zelje sveže	—	—	Golobi	1	65
Zelje kislo brez	—	—	Raca	1	60
soda	—	—	Gos	1	6
Repna sveža	—	—			
Repna kisla brez	—	—	Kolonijalno blago		
soda	—	—	na debelo		
Brinje	32	—	Riž Rangon od		
Kumna	20	—	K 25— do	21	
Orehl	34	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	120	—	K 194— do	216	
Ječice	14	—	Sladkor	86	60
Zelcd	—	—	Petrolej	28	
Smrekovi storzi	—	—			
Seno	6	—			
Slama	4	—			
Stelja	5	—			

Trgovina z gostilno in posestvom

ob postaji se takoj proda pod zelo ugodnimi pogoji in z vsem blagom. Več pri Iv. Levičarju, trgovcu, Krmelj 30, Dolenjsko.

Sprejem s 1. majem treznega, zanesljivega

mlinarja

ki je popolnoma izvežban, v parni mlin za koruzo. Rogust Belle na Rakeku. 1089

Posestvo naprodaj

ki meri 33 oralov (njive, travniki, gozdi), z gospodarskimi poslopji in novo hišo, vse v prav dobrem stanu, z mlatilnico, slamoreznicno na gepelj i. t. d. Redi se 8 glav živine. Pojasnila daje Jožef Bradško, posestnik v Črnem vrhu štev. 21 nad Polhovim Gradcem. 1105 1-1

Malo posestvo pri Šmihelu nad Pilberkom, pol ure od kolodvora z 10 birimi posevte in travnikom se proda. Več pove Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pilberku. 1081 2-1

Posestvo naprodaj

radi gospodarjeve smrti v lepem kraju, četr ure od železniške postaje Št. Janž. 24 johov lepe hoste, njiv za 70 mernikov posevte, k temu primerni travniki, vinograd in poslopje v dobrem stanu. Cena 40.000 K. Lahko se pa napravi manjša kmetija za 15 do 20.000 K, kdor ne bi hotel vsega kupiti. Plačilni pogoji vgodni. Več se izve pri Franc Prijatelju v Tržišču (Dolenjsko). 1079 2-1

Izgubil se je

8 mescev star velik, temno rujavo pisan

pes prepeličar

ki tuje na ime »Tahi« ter je nosil znamko »Kapljavas«. Kdor bi ga našel, naj ga prijavi proti nagradi pri županstvu »Kapljavas« pošta Komenda pri Kamniku. 1080 1-1

Hiša naprodaj. Poleg Ljubljane, tik glavne ceste, v obližju župnijske cerkve: osem stanovanj; pripravna za trgovino ali obrt. Več se izve pri upravnistvu »Domoljuba«. 1117 1-1

Učenec ki bi imel veselje do čevljarske obrti, se takoj sprejme pri Ivanu Šlibarju, čevljarskemu mojstru, Bled. 1123 3-1

Čevljarskega pomočnika sprejme takoj v trajno delo FR. LUKEK, Št. Rupert, Dolenjsko. 1118 3-1

Sprejme se nad 14 let stari 1122 3-1 ki bi imel veselje do mizarstva.

deček Matej Gogala, mizarški mojster, Bled. Se nekaj let hiša s travniki, velikim dvodavka prosta rišcem, vrtom in dobro ideočo trgovino na najživahnejšem mestu v Ljubljani se proda. V njej se vrši lahko poljubna ali tudi več obrti. Proda se pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja na upravo lista. 1116

Čevljarski pomočnik za trajno delo se sprejme takoj Valentin Grošelj, čevljarski mojster v Spodnji Idriji štev. 74. 1138 1-1

Prva slovenska na novo ustanovljena parna

tovarna cementnih izdelkov

kakor umetne zarezne opeke, ki jo do danes pri nas še ni bilo, ter druge strešne opeke; potem cementne plošče za tlake, raznovrstne cementne cevi, nagrobne umetne spomenike. Izdeluje se pa tudi po naročilu druge predmete, kakor: stopnice, okvirje za vrata in okna, korita za živino in drugo. Postrežba solidna, cene prav nizke.

1120 Bogdan Oblak v Logatcu.

Putniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo **Simona Hmetek** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20, Kmetovstru Pojasnila daje se brezplačno.

Epilepsija, Izborni učniki z Krči, Epileptičen om Nervoznost, Cena 7 K. Zahlevajte zdravn. razpravo št. 33 brezplačno od glavne založbe: »Austrija« Dunaj IX, ali pa naravnost iz tovarne: Priv. Schwabenpost, Fränkisch am Main.

Posteljno vlogo odstrani za umčeno takoj! Slovna priznanja in pohvale. /dravnisko priporočeno. Stanoši in spoli se morata poznati. Knjižico pošlje zastonj: **Zavod „Sanitas“** 12 Ve burg P. 350 Bavarsko

150.000 sadnih drevce, rudečega grozdja, kosmattega grozdja, vrtic, okrogli akacij, zelenjave, cvetlič in mizarstvih cvetk za skupine pripravljene, nove nade sadnih drevcev in zasebnih vrhov prevzema **Friedrik Wenzel**, Olomuc 28. Ilustr. ceniki franco.

4 tržne se poskušajo in na ogled razpoložljivi svoja kolesa znam. „Bosona“ Dvokoles in popravila po cen. Založen plačilni pogoji. **Franc Dušek, tov. koles, Opočno ob drži. žel. št. 775. Češko.** Ceniki zastonj. 870 1-1

Zelo ugodna partija obstoječa iz 5000 tucatov pripravnih črnih damskih nogavic s patent. robom, pletene, tucat K 4-60; ista kakovost in izpeljava enobarvne kratke nogavice za gospode po K 3-60 ponudim po sort. naročilu od 4 tuc. po povzetju. **Ferd. Müller, Gaslava 175 Češko.** Za trgovce, krošnjarje in 50 v. baz. vel. promet. 1000 2-1

Naročajte **„Slovenca“!**

Puške! Lancaster . od K 28— Flobertpuške . . . 8-50 Pištole 2— Samokresl 5— Poprave cenov. Ilustrirani cenik franco. 870 **F. Dušek, Opočno 123, Češko.**

LASE od žensk strižene in zmešane plačam samo jaz najdražje, ker jih rabim za lastni izdelke. **M. Podkrajšek** 627 trizer 10-1 Ljubljana, Sv. Petra c. 32 v Levčevi hiši.

Izborno olajšuje bolečine, zadržuje vnetje in učinkuje antiseptično. Ze 90 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje. **»S«** Razpošilja se vsak dan. **»S«** 1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7-— pa 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije. Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin. **Glavna zaloga 2960 20-1 B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj lekarna „Pri črnem orlu“ Praga, Mala stran, vogal Nerudove ulice št. 203. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.**